

İÇ DENETÇİLER ENSTİTÜSÜ ETİK KURALLARI

GİRİŞ:

İIA'nın Etik Kurallarının amacı, iç denetim mesleğinin etik kültürünü geliştirmektir.

İç denetim, bir kurumun faaliyetlerini geliştirmek ve onlara değer katmak amacıyla güden bağımsız ve objektif bir güvence ve danışmanlık faaliyetidir. İç denetim, kurumun risk yönetim, kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirerek kurumun amaçlarına ulaşmasına yardımcı olur.

Bir etik kuralları manzumesi geliştirilmesi, iç denetim mesleği için gerekli ve uygundur; ki bu meslek risk yönetimi, kontrol ve yönetimle ilgili objektif güvence çalışmasında güven üzerine kuruludur. İIA'nın Etik Kuralları iki önemli hususu içine almak için yukarıdaki iç denetim tanımının ötesine uzanır:

1. İç denetim mesleği ve uygulamasıyla ilgili ilkeler;
2. İç denetçilerden beklenen davranış tarzını tanımlayan Davranış Kuralları. Bu kuralların amacı, İlkelerin uygulamaya dökülmesi amacıyla yorumlanmasına yardımcı olmak ve iç denetçilerin etik davranışları konusunda rehberlik etmektir.

Etik Kuralları, İIA'nın *Mesleki Uygulama Çerçevesi* ve ilgili diğer İIA duyuruları ile birlikte, başkalarına hizmet veren iç denetçilere bir kılavuzluk sağlar. "İç denetçiler", İIA üyelerini, İIA'nın mesleki sertifikalarına sahip olanları (veya adayları) ve yukarıdaki iç denetim tanımı çerçevesinde iç denetim hizmeti verenleri ifade etmektedir.

UYGULANABİLİRLİK VE YÜRÜTME:

Etik Kuralları, iç denetim hizmeti veren kurum ve kişileri bağlar. İIA üyeleri ve İIA'nın sertifikalarına sahip olanlar (ve adaylar) için bu kuralların ihlâli, İIA'nın yönetmelikleri ve idari düzenlemelerine göre değerlendirilir ve ele alınır. Belirli bir davranışa Davranış Kurallarında atıfta bulunulmaması, o davranışın kabul edilemez veya yanlış olarak değerlendirilmesini engellemez ve bu sebeple de söz konusu kişiler disiplin cezası açısından sorumludur.

İLKELER:

İç denetçilerin aşağıdaki ilkeleri uygulamaları ve desteklemeleri beklenir:

Dürüstlük:

İç denetçilerin dürüstlüğü, güven oluşturur ve böylece verdikleri hükümlere itimat edilmesine yönelik bir zemin sağlar.

Objektiflik:

İç denetçiler, inceledikleri süreç veya faaliyet ile ilgili bilgiyi toplarken, değerlendirirken ve raporlarken en üst seviyede mesleki objektiflik sergiler. İç denetçiler ilgili tüm şartların değerlendirmesini dengeli bir şekilde yapar ve kendilerinin veya diğerlerinin menfaatlerinden çok etkilenmez.

Gizlilik:

İç denetçiler, elde ettikleri bilginin sahipliğine ve değerine saygı gösterir; hukuki ve mesleki bir mecburiyet olmadığı sürece de gerekli yetkilendirmeyi almaksızın bilgiyi açıklamaz.

Yetkinlik (Ehil Olma):

İç denetçiler, iç denetim hizmetlerinin gerçekleştirilmesinde gereken bilgi, beceri ve tecrübeyi ortaya koyar.

DAVRANIŞ KURALLARI:

1. Dürüstlük:

İç denetçiler,

- 1.1. Çalışmalarını doğruluk, dikkat ve sorumluluk duygusuyla yaparlar,
- 1.2. Hukuku gözetir ve hukukun ve mesleğin gerektirdiği özel durum açıklamalarını yaparlar,
- 1.3. Kanun dışı bir faaliyete bilerek ve isteyerek taraf olmaz veya iç denetim mesleği ve kurum açısından yüz kızartıcı eylemlere girişmezler,
- 1.4. Kurumun meşru ve etik amaçlarına saygı duyar, katkıda bulunurlar.

2. Objektiflik:

İç denetçiler,

- 2.1. Değerlendirmelerinin tarafsızlığına zarar verebilecek veya zarar vereceği varsayılabilir herhangi bir ilişkiye ve faaliyete katılmazlar; bu katılım, kurumun çıkarlarıyla çatışan ilişki ve faaliyetleri de içerir,
- 2.2. Mesleki muhakemelerini zayıflatabilecek veya zayıflatacağı varsayılabilir herhangi bir şeyi kabul etmezler,
- 2.3. Tespit ettikleri ve açıklanmadığı takdirde faaliyetlerinin raporlanmasını bozacak tüm önemli bulguları açıklarlar.

3. Gizlilik:

İç denetçiler,

- 3.1. Görevleri sırasında elde ettikleri bilgilerin korunması ve kullanımı konusunda ihtiyatlı olurlar,
- 3.2. Sahip oldukları bilgileri kişisel menfaatleri için veya hukuka aykırı olarak veya kurumun meşru ve etik amaçlarına zarar verebilecek tarzda kullanmazlar.

4. Yetkinlik (Ehil Olma):

İç denetçiler,

- 4.1. Sadece görevin gerektirdiği bilgi, beceri ve tecrübeye sahip oldukları işleri üstlenmelidirler,
- 4.2. İç denetim hizmetlerini, Uluslararası İç denetim Mesleki Uygulama Standartlarına uygun bir şekilde yerine getirirler,
- 4.3. kendi yeterliliklerini ve hizmetlerinin etkinlik ve kalitesini devamlı geliştirirler.